

UCHWAŁA NR
RADY GMINY WEJHEROWO

z dnia 2024 r.

w sprawie zniesienia pomnika przyrody

Na podstawie art.7 ust. 1 pkt 1 i art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 609 ze zm.) oraz art. 44 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1336 ze zm.) Rada Gminy Wejherowo, uchwala co następuje:

§ 1. Pozbawia się statusu pomnika przyrody „świerk zrośnięty z wierzbą” - według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody opisanego pod numerem 6087 jako świerk pospolity wyrastający z wierzby, rosnący na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 44/37, położonej w Gniewowie przy ul. Irysowej, ustanowionego Orzeczeniem Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Gdańsku z dnia 21 czerwca 1982r.

2. Pozbawienie statusu pomnika przyrody następuje z uwagi na bezpowrotną utratę wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono pomnik przyrody oraz stwarzane zagrożenie bezpieczeństwa publicznego.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady

Edmund Bianga

Uzasadnienie

Ustanowienie lub zniesienie pomników przyrody uregulowane jest w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

Zgodnie z art. 44 ust. 3 tej ustawy, zniesienie pomników przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Natomiast art. 44 ust. 3a ustawy stanowi, że projekty uchwał wymagają uzgodnienia z właściwym Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

Podczas rutynowych objazdów terenowych, oględziny pomnika przyrody, zlokalizowanego w Gniewowie - świerka pospolitego obrośniętego przez pień wierzby stanowiących pomnik przyrody, wykazały, że stwarza on zagrożenie bezpieczeństwa dla ludzi i mienia.

Przedmiotowe drzewa zostały ustanowione pomnikiem przyrody na mocy Orzeczenia Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Gdańsku z dnia 21 czerwca 1982 r.

Drzewa rosną na nieruchomości gminnej oznaczonej numerem ewidencyjnym 44/37, położonej w Gniewowie przy skrzyżowaniu drogi powiatowej (ul. Wejhera) z drogą gminną (ul. Irysową). Od zachodniej strony drzewa sąsiadują z publicznie dostępnym terenem rekreacji- placem zabaw i zewnętrzną siłownią. Od wschodniej strony przebiega ulica Irysowa oraz linia energetyczna.

Podczas oględzin ustalono, że drzewa są w bardzo złym stanie zdrowotnym. Świerk całkowicie zmarł, utracił koronę i pozostał po nim tylko suchy pień długości ok. 5 m z odpadającą korą. Wierzba ma szczątkową koronę, z której ok. 80% stanowią suche konary i gałęzie. U wierzby, z której wyrasta świerk zauważalny jest znaczny rozkład pnia. Na całej jego długości znajduje się ubytek kominowy otwarty o średnicy ok. 125 cm. Ścianki pnia są spękane i wypróchniałe od wewnątrz oraz u podstawy od strony placu zabaw. Drzewa są mocno odchylone nad przebiegającą obok drogę dojazdową (ul. Irysową) o ok. 30°. Oceniono, że vitalność wierzby obecnie jest silnie obniżona.

Celem potwierdzenia stanu zdrowotnego drzew stanowiących pomnik zlecono ocenę dendrologiczną. Zgodnie z ekspertyzą z sierpnia 2024 r. wykonaną przez certyfikowanego inspektora drzew zaleca się, cyt.: "(...) W przypadku przedmiotowego pomnika przyrody, który tworzą dwa zrosnięte drzewa, należy każde potraktować indywidualnie (...). Świerk pospolity całkowicie obumarł i grozi upadkiem na drogę, w związku z czym stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa, a ponadto utracił walor krajobrazowy. Natomiast wierzba biała w dalszym ciągu posiada walory przyrodnicze, krajobrazowe i historyczne. (...)". Reasumując, zaleca się pilne usunięcie świerka, który pochyla się na drogę, natomiast należy pozostawić wierzbę (po wykonaniu prac konserwacyjnych).

W toku przeprowadzonego przez tut. organ czynności potwierdzono, że nastąpiła bezpowrotna utrata wartości przyrodniczych przedmiotowego pomnika, ze względu na które został ustanowiony. Obwód pnia świerka wynosi obecnie 120 cm, co jest poniżej norm wskazanych w tabelach dla pomników przyrody. Tym niemniej osobliwość przyrodnicza jak zrosnięcie z wierzbą uzasadniała utworzenia pomnika przyrody.

W myśl art. 44 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody zniesienie formy ochrony przyrody następuje między innymi w razie utraty wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody lub w celu zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.

Natomiast jak wyżej wykazano, że świerk może stwarzać realne zagrożenie bezpieczeństwa publicznego (m.in. ulicą Wejhera poruszają się autobusy komunikacji miejskiej i PKS), w związku z czym kwalifikuje się do pilnego usunięcia.

W tej sytuacji, konieczne jest zniesienie ochrony dla tego pomnika przyrody i następnie usunięcie świerka oraz zgodnie z ekspertyzą dendrologiczną dokonanie prac konserwacyjnych oraz ocenę stanu wierzby po 24 miesiącach. Po ponownej ekspertyzie podjęta zostanie decyzja o ewentualnym ustanowieniu jej pomnikiem przyrody.

Biorąc pod uwagę powyższe podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku pismem RGOŚ-Gd-WZG.623.29.2024.MG.1 z dnia 14.10.2024 r. poinformował, że należy uznać projekt niniejszej uchwały za uzgodniony.